SAAREMAA VALD

SAAREMAA VALLA ARENGUKAVA 2025—2035

SEIRE 2025

SAAREMAA VALLA ARENGUKAVA 2025–2035 **SEIRE 2025**

Saaremaa valla arengukavale aastateks 2025–2035 koostatud 2025. a seire tarbeks koguti andmeid 1.01–22.04.2026. a. Seirearuanne hõlmab strateegiliste sihtide mõõdikute aegridade täiendamist ning hinnangut nende suunas liikumisele. Seirearuanne ei tee ettepanekuid arengukava sisu muutmisele, kuna see on endiselt asjakohane. Arengukava tegevuskava muudetakse 2026. a teises pooles eraldi menetlusega paralleelselt Saaremaa valla 2027. a eelarve koostamisega.

Saaremaa valla arengukavas 2025–2035 on seatud neli sihti, mille täitmise suunas liikumine aitab järgmistel aastatel kõige enam kaasa Saaremaa valla arengule. Iga sihi osas on seatud täpsemad eesmärgid ja mõõdikud. 2025. a toimusid nende osas järgmised arengud:

1. KAASAEGNE JA ENERGIASÄÄSTLIK TARISTU

EESMÄRGID AASTAKS 2035:

- Vald suudab tagada riiklike energiatõhusus- ja renoveerimiseesmärkide täitmise.
- Valla põhitegevusega seotud hoonete seisukord on paranenud läbi mahu vähenemise ning piisava investeerimistegevuse.
- Muu taristu osas tagab iga-aastane investeerimismaht vara seisundi säilimise samaväärsena või arengueesmärkidele vastavana.

MÕÕDIKUD:

	Mõõdik	Baastase 2024	2025
1.	Energiatarbimine väheneb 1,9% aastas	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad

2.	Igal aastal renoveeritakse vähemalt 3% valla valduses olevate hoonete kogupindalast	2,91% ehk 3641,5 m^2	0,49% ehk 664,1 m^2 (loomade varjupaik ja Rohu 4b lastesõim Kuressaares, Mustjala raamatukogu ja Valjala noortekeskus)
3.	Valla põhitegevuse osutamisega seotud hoonete keskmine hinne aastaks 2035 on 4 (viie palli skaalal)	3,48	3,44
4.	Valla põhitegevuse osutamisega seotud hoonemaht väheneb 15%	125 092 m^2	133 422 m^2 (lisandusid multifunktsionaalne jalgpallihall, Ida-Niidu lasteaia moodulplokk ning Lümanda lasteaia laiendus. Kasutusest läksid välja Valjala tööpada, Kahtla lasteaia ja Mustjala raamatukogu hoone)

Hinnang sihi „Kaasaegne ja energiasäästlik taristu“ suunas liikumisele: liikumine on olnud mittepiisav. Energiatarbimise mahtude hindamiseks puudub seni süsteem andmete kogumiseks. Kui 2024. a jõudis renoveerimismaht nõutud 3%-le väga lähedale suuresti tänu ühele suurele valminud objektile (Kuressaare Vanalinna Kool), siis 2025. a langes see väga madalale. Valla põhitegevusega seotud hoonete seisukorra hinnang muutus vähesel määral, nende maht suurenes aga märgatavalt, 6,7% võrra. Lasteaedade laiendused olid vajalikud kõigile soovijatele teenuskohtade tagamiseks. 2025. a valmis Saaremaa Nooruse Hall (8849,9 m^2), mille ehitamisotsus oli tehtud enne arengukava kinnitamist.

2. OPTIMAALNE JA VÕIMETEKOHANE TEENUSKORRALDUS

EESMÄRGID AASTAKS 2035:

- Kõigi valla teenuste korraldus on terviklikult läbi analüüsitud, reaalsetele vajadustele ja võimalustele kohandatud ning füüsiliselt kaasaegne.
- Elanike rahulolu Saaremaa valla teenustega on üle Eesti keskmise.

MÕÕDIKUD:

	Mõõdik	Baastase 2024	2025
1.	Uuendatud korraldusega teenuste arv	6 Alusharidus, kultuur, sport, soojamajandus, tänavavalgustus, noorsootöö	6 Turvalisus, soojamajandus, tänavavalgustus, kultuur, noorsootöö, kriisivalmidus
2.	minuomavalitsus.ee elanike rahulolu-uuringu küsimus „Rahulolu KOV (kohaliku omavalitsuse) teenustega”	59,4 (Eesti keskmine 58,94)	52,0 (Eesti keskmine 58,75)

Hinnang sihi „Optimaalne ja võimetekohane teenuskorraldus“ suunas liikumisele: aastaga on uuendatud teenuste arv jäänud samaks, kuid nende loetelu muutunud. Ühtekokku käsitleb Saaremaa valla arengukava 21 erineva teenuse osutamist.

Portaal minuomavalitsus.ee viib elanike rahuololu kohta läbi uuringuid iga paarisaasta lõpus ja avaldab need paaritu aasta II kvartalis. Nii on siin mõõdikutena baastasemeks 2022. a lõpu ning 2025. a tasemeks 2024. a lõpu uuringu tulemused. Kriteeriumi „rahulolu KOV teenustega“ tulemustest on näha, et kui eesti keskmine tase on püsinud stabiilsena, siis Saaremaa näitaja on langenud selgelt sellest allapoole.

3. KAASAVALT JUHITUD JA UUENDUSMEELNE VALD

EESMÄRGID AASTAKS 2035:

- Terviklikult läbi mõeldud osalemisprotsessid ja avatud valitsemine tagavad elanike aktiivse osalemise valla arengute kavandamises.
- Saaremaa on avatud erinevatele omavalitsuse teenuste arendusideedele ning valmis neid oma elanike heaks ja koos nendega testima.

MÕÕDIKUD:

	Mõõdik	Baastase 2024	2025
1.	minuomavalitsus.ee elanike rahulolu-uuringu küsimus „Elanike kaasamine KOVi arengu kavandamisse ja korraldusse“	45,6 (Eesti keskmine 50,11)	44,7 (Eesti keskmine 47,16)
2.	minuomavalitsus.ee elanike rahulolu-uuringu küsimus „Kas KOVi juhtimine on 3 a jooksul paranenud“	38,4 (Eesti keskmine 47,38)	38,1 (Eesti keskmine 46,42)
3.	Saaremaa Vallavalitsusel on koostatud ja ellu viidud kaasamise põhimõtted	Ei ole	Ei ole
4.	Käimasolevate pilootprojektide, testide või muude avaliku sektori teenuste arenduste arv	1 (nõudetransport)	10 mäluhäiretega eakate päevahoiuteenuse loomine; lastekaitse juhtumikorraldusmudeli „Turvalisuse märgid” testimine; haridusvaldkonna IKT teenuste tsentraliseerimine; maapiirkonna haridusasutuste kesksele kinnisvarahaldusele üleminek; kaasamistegevused linnakogukondade aktiveerimisel; jäätmete sortimisuuringu läbiviimine; „Meile elama” nõustamisteenuse osutamine; Olavitee kavandamine; Saare maakonna laste ja noorte tervise edendamise tegevuskava 2026–2029 loomine ja rakendamine; turvalisuse arenguprogrammi läbimine ja rakendamine

Hinnang sihi „Kaasavalt juhitud ja uuendusmeelne vald“ suunas liikumisele: elanike rahulolu puudutavad mõõdikud minuomavalitsus.ee elanike rahulolu-uuringust näitavad mõlemad suuremal või vähemal määral tulemusi alla eesti keskmise. Kaasamise põhimõtteid ei ole veel koostatud. Positiivse aspektina on Saaremaa vald 2025. a tegelenud kümne erineva projektiga, mis ei ole otseselt olnud seadusega nõutud, kuid on aidanud edendada Saaremaa käekäiku.

4. SAAREMAA VALD KUI ATRAKTIIVNE TÖÖANDJA

EESMÄRGID AASTAKS 2035:

- Vabatahtlik personalivoolavus Saaremaa Vallavalitsuses kui ametiasutuses on stabiilne ega ületa ühelgi aastal 15%.
- Teenistujate palgatase on viidud Eesti (v.a Tartu, Tartumaa, Tallinn, Harjumaa) avaliku teenistuse mediaanini.
- Teenistujate rahulolu kõige olulisemaks hinnatud töötingimuste aspektides püsib või kasvab.

MÕÕDIKUD:

	Mõõdik	Baastase 2024	2025
1.	Riigiasutuste ja KOV (v.a Harju- ja Tartumaa KOVid) ametnike palgaandmete võrdlus Saaremaa valla ametnike mediaaniga*	Saaremaa 1793 EUR, KOVid (v.a Harju- ja Tartumaa) 1900 EUR, riigiasutused 2200 EUR	Saaremaa 1850 EUR, KOVid (v.a Harju- ja Tartumaa) 2000 EUR, riigiasutused 2240 EUR
2.	Vabatahtliku personalivoolavuse protsent	6,1%	6,6%
3.	Saaremaa Vallavalitsuse teenistujate valik kümnest väärtusest töökohal, mida hinnati kõige olulisemaks (rahulolu hinnang kümne palli skaalal)		
	- suhted struktuuriüksuse sees, kolleegide ja vahetu juhiga	8,6	8,9
	- töötingimuste paindlikkus, töö ja eraelu tasakaal ja võimalus teha kaugtööd	9,3	9,1
	- oma panuse olulisuse tajumine (minu tööst sõltub tulemus, tahan oma tööd hästi teha)	7,9	8,4

* võrreldes kehtiva arengukavaga on muudetud andmeallikat. Aluseks on võetud Rahandusministeeriumi poolt kogutavad ametnike palgaandmed (https://www.fin.ee/riigihaldus-ja-avalik-teenistus-kinnisvara/riigihaldus/avaliku-sektori-statistika#ametnike-palgaandmed)

Hinnang sihi „Saaremaa vald kui atraktiivne tööandja“ suunas liikumisele: andmete aegridade kättesaadavuse parandamiseks muudeti ametnike palgaandme andmebaasi. Selle järgi on võimalik hinnata ainult ametnike palgatasemeid, kuna töötajate kohta sarnast statistikat ei koguta, kuid piisava ülevaate olukorrast saab ka sel viisil.

Rahandusministeeriumi andmetest nähtub, et Saaremaa valla ametnike mediaanpalk moodustas 2024. a 94,4% teiste Eesti KOVide (välja arvatud Harju- ja Tartumaa KOVid) mediaanpalgast, 2025. a aga 92,5% ehk vahe suurenes. Erinevus riigiasutustega on veelgi suurem. Vabatahtliku personalivoolavuse protsent püsis 2025. a mõistlikul tasemel. Samuti olid jätkuvalt kõrged Saaremaa vallavalitsuse teenistujate hinnangud nende jaoks kõige olulisemate väärtuste kohta, mida töö nende jaoks kannab.

SAAREMAA VALD